

Ansvarsfrihet styrelse

Allmänt

Frågan om ansvarsfrihet är ett obligatoriskt ärende på ordinarie årsstämma. Det är en viktig fråga som är kopplad till möjligheten att kräva skadestånd av en eller flera styrelseledamöter för ekonomiska skador de har orsakat föreningen.

Styrelsens skadeståndsansvar regleras i lagen om ekonomiska föreningar. Styrelseledamöter har ett individuellt ansvar och en allmän vårdnadsplikt gentemot föreningen. Om en styrelseledamot uppsåtligt eller av oaktsamhet skadar föreningen kan ledamoten bli tvungen att ersätta skadan. Även en underlåtenhet att agera kan medföra skadeståndsansvar. Har en ledamot reserverat sig mot ett styrelsebeslut påverkar det en skadeståndsbedömning.

Beslutsprocessen

Beslut om ansvarsfrihet fattas på ordinarie föreningsstämma och är ett individuellt beslut för var och en av ledamöterna. Oftast beviljas ansvarsfrihet dock för samtliga ledamöter på en och samma gång. Beslutet gäller per räkenskapsår, vilket betyder att det i normalfallet krävs flera stämmor för att en ledamot ska få ansvarsfrihet för hela sin mandatperiod. När en styrelseledamot väl beviljats ansvarsfrihet gäller beslutet mot föreningen så till vida att skadeståndstalan inte längre kan föras av föreningen mot ledamoten.

Ansvarsfriheten rör inte förhållandet till enskilda medlemmar eller andra personer. För att andra än föreningen ska kunna väcka talan mot ledamoten för dennes styrelsearbete krävs att skadan skett genom överträdelse av bostadsrättslagen, lagen om ekonomiska föreningar, årsredovisningslagen eller stadgarna.

Revisionsberättelsen innehåller en rekommendation till föreningsstämman om styrelsens ansvarsfrihet. Det är fortfarande stämman som röstar, men vanligen följer man förstås revisorernas rekommendation. Medlemmarna bör inte rösta mot ansvarsfrihet bara för att de är lite missnöjda med styrelsen. Det ska röra sig om allvarliga överträdelser som kan leda till skadestånd.

Ansvarsfrihet beviljas genom enkel majoritet, så länge inte en tiondel av det totala antalet röstberättigade (i hela föreningen, inte bara de som deltar på stämman) röstar mot.

Nekad ansvarsfrihet

I de allra flesta fall händer inget om styrelsen nekas ansvarsfrihet. Det enda det betyder är att föreningen, eller en minoritet av medlemmarna, förbehåller sig rätten att driva en talan om skadestånd i domstol. Talan måste i normalfallet väckas inom ett år. Det ställs i allmänhet höga krav för att styrelsen ska anses skadeståndsskyldig. Den

som stämmer har bevisbördan.

Styrelsen måste inte avgå per automatik bara för att den har nekats ansvarsfrihet. Det kan ju röra sig om en enskild fråga som medlemmarna är missnöjda med, trots att de har förtroende för styrelsen i övrigt.

En stämma kan inte upphäva en föregående stämmas beslut om att bevilja ansvarsfrihet. Däremot kan en senare stämma bevilja ansvarsfrihet som tidigare nekats. Det kan bli aktuellt om stämman önskat utreda styrelsens agerande och efter närmare granskning anser att styrelsen agerat korrekt.

Oriktiga uppgifter

I sällsynta fall finns möjlighet att kräva skadestånd trots att ansvarsfrihet har beviljats. Detta är fallet om styrelsen har lämnat oriktiga uppgifter i årsredovisningen, eller på annat sätt lämnat oriktiga uppgifter till stämman. Skadeståndskrav måste i dessa fall väckas inom fem år från utgången av det räkenskapsår beslutet fattades. Skadeståndstalan som grundar sig på brott kan alltid föras av styrelsen.

Sammanfattning

Frågan om ansvarsfrihet är obligatorisk på ordinarie stämma. När en styrelseledamot beviljats ansvarsfrihet kan skadeståndstalan inte väckas av föreningen mot ledamoten, annat än i undantagsfall. Om en ledamot nekas ansvarsfrihet finns möjligheten kvar. Skadeståndstalan ska i normalfallet väckas inom ett år. Mer än hälften av de röstande på stämman, eller minst en tiondel av det totala antalet röstberättigade i föreningen måste rösta mot ansvarsfrihet för att det ska slå igenom.